

Financira
Europska unija
NextGenerationEU

Natječaj za istraživačke projekte

Hrvatski institut za povijest

rujan, 2023.

Sadržaj

1. Uvodne informacije.....	3
2. Prihvatljivi predlagatelji projektnog prijedloga.....	3
3. Aktivnosti i troškovi.....	4
4. Usklađenost s načelom „ne nanosi bitnu štetu“.....	4
5. Postupak vrednovanja.....	7
6. Sadržaj i način podnošenja projektnog prijedloga.....	8
8. Informiranje i vidljivost.....	9

1. Uvodne informacije

Hrvatski institut za povijest će iz sredstava Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (u daljnjem tekstu: NPOO) financirati temeljna i primijenjena znanstvena istraživanja koja se provode u okvirima kompetitivnih znanstvenih projekata definiranih Strateški planom Hrvatskog instituta za povijest (2019.-2023.) i člankom 45. Statuta Hrvatskog instituta za povijest.

Projekti koji će se financirati na temelju ovoga natječaja temeljit će se na inovativnim istraživačkim idejama.

Ukupni iznos bespovratnih sredstava raspoloživ za dodjelu u okviru ovog Natječaja je 200.000,00 EUR.

Iznos financiranja je od 10.000,00 do najviše 25.000,00 EUR po projektu za ukupno 48 mjeseci trajanja projekta.

Provedbom ovog natječaja ostvarit će se doprinos sljedećim pokazateljima:

- Broj znanstvenih radova u SCOPUS i WoS, A1 časopisima te međunarodno recenziranim zbornicima za društvene i humanističke znanosti te umjetničko područje
- Broj suradnji s inozemnim partnerima
- Broj znanstvenika uključenih u aktivnosti znanstvene mobilnosti
- Broj formaliziranih suradnji s tijelima državne uprave i javnog sektora
- Broj zaposlenika koji su završili programe stručnog usavršavanja
- Broj aktivnosti popularizacije znanosti i umjetnosti
- Broj radova s međunarodnim koautorstvom u ukupnom broju radova javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta
- Broj osoba koji je bio izložen aktivnostima popularizacije znanosti i umjetnosti

2. Prihvatljivi predlagatelji projektnog prijedloga

Predlagatelji projektnog prijedloga ujedno su i voditelji istraživanja.

Voditelji istraživanja moraju biti *znanstvenici* koji su zaposleni na *Hrvatskom institutu za povijest* u punom radnom vremenu, koji su istraživački aktivni u području istraživanja i odgovorni za provedbu projekta i upravljanje istraživačkom grupom.

Jedan znanstvenik može u svojstvu predlagatelja projektnog prijedloga odnosno voditelja projekta prijaviti više projektnih prijedloga po natječajnome roku. Jedan istraživač može

istodobno biti voditelj i/ili suradnik na najviše dva istraživačka projekta, i to kao voditelj jednoga projekta i suradnik na drugome ili kao suradnik na dvama projektima.

Na natječaj se ne mogu prijaviti: *svi djelatnici zaposleni na znanstvenim radnim mjestima.*

U četverogodišnjem razdoblju (2023.-2026) razdoblju financirat će se najviše osam (8) projekata.

3. Aktivnosti i troškovi

Vrste dozvoljenih odnosno prihvatljivih troškova:

1. istraživački rad na terenu, u laboratorijima, arhivima i knjižnicama, što uključuje troškove puta i smještaja te naknadu za korištenje opreme i građe
2. sredstva za nabavu informatičke i druge istraživačke opreme te za literaturu i podatke kao i za različite programe usavršavanja
3. sredstva za diseminaciju putem sudjelovanja na znanstvenim skupovima i objavljivanja znanstvenih radova (uključujući troškove pripreme i tiska) i organizaciju znanstvenih skupova
4. sredstva za uredski materijal, poštanske troškove i druge troškove koji su u trenutku podnošenja projektnog prijedloga nepredvidivi, a moguće ih je opravdati kao nužne za provedbu projektnih aktivnosti

Udjeli pojedinih troškova definirani su na sljedeći način:

1 : 2 : 3 : 4 : 5 = 40% : 20% : 20% : 20%

Tijekom razdoblja provedbe projekta (48 mjeseci) dozvoljeno je realociranje financijskih sredstava u okviru pojedinih kategorija u financijskom planu do granice od najviše 20%.

Neprihvatljivi troškovi:

- Troškovi carine, špedicije i pripadajućih taksi;
- Porez na dodanu vrijednost (PDV);
- Troškovi amortizacije imovine čijem stjecanju su doprinijela javna sredstva;
- Bilo kakve isplate dobiti uključujući dividende;
- Rezerviranja za buduće moguće gubitke ili troškove;
- Kamate i ostali financijski troškovi;
- Kazne, financijske globe i troškovi sudskog spora;
- Kupnja ili zakup zemljišta i nekretnina;
- Izgradnja objekta i infrastrukture;
- Troškovi najma poslovnog prostora;

- Kupnja ili nabava motornog vozila;
- Troškovi koji su nastali prije datuma predaje projektnog prijedloga;
- Troškovi koji se već financiraju putem drugih nacionalnih ili EU programa;
- Troškovi koji se odnose na ulaganja u svrhu jačanja proizvodnih ili prodajnih kapaciteta prijavitelja i/ili partnera;
- Troškovi sudjelovanja i putovanja na sajmove i konferencije sa svrhom komercijalizacije;
- Troškovi oglašavanja, prodaje i/ili distribucije proizvoda ili usluga;
- Svi ostali troškovi koji nisu navedeni u kategoriji prihvatljivih troškova.

4. Usklađenost s načelom „ne nanosi bitnu štetu“

Sva ulaganja sufinancirana sredstvima Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a sukladno tome i projekti podržani ovim natječajem moraju biti usklađena s načelom "ne nanosi bitnu štetu" ("do no significant harm").

Načelo „ne nanosi bitnu štetu“ podrazumijeva da gospodarska djelatnost koja se financira proračunskim sredstvima ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima, odnosno da nema negativan utjecaj na njih. Pri procjeni gospodarske djelatnosti u odnosu na okolišne ciljeve u obzir se uzima učinak na okoliš same djelatnosti, kao i potencijalni učinak na okoliš tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje proizlazi iz te djelatnosti tijekom njegova životnog ciklusa.

Bitna šteta okolišnim ciljevima definirana je u Uredbi (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (u daljnjem tekstu: Uredba o taksonomiji). Taksonomija definira šest okolišnih ciljeva (u tablici niže).

Kako bi bio prihvatljiv, projektni prijedlog mora biti u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu“ (eng. *do no significant harm*, skraćeno *DNSH*). To znači da projekt ne uključuje aktivnosti kojima se nanosi bitna šteta bilo kojem od okolišnih ciljeva u smislu članka 17. Uredbe o taksonomiji. Istraživačke aktivnosti ne smiju biti povezane s aktivnostima navedenima na listi automatski isključenih aktivnosti unutar DNSH-a te moraju biti usklađene s nacionalnim i EU zakonodavstvom iz područja zaštite okoliša. Navedeno se dokazuje *Obrascem usklađenosti projektnog prijedloga s načelom „ne nanosi bitnu štetu“ (Obrazac 4).*

¹ Mehanizam za oporavak i otpornost je mehanizam Europske unije čija je svrha osigurati djelotvornu i znatnu financijsku potporu za ubrzanje provedbe održivih reformi i povezanih javnih ulaganja u državama članicama te na taj način ublažiti gospodarske i socijalne posljedice pandemije koronavirusa i učiniti europska gospodarstva i društva održivijima, otpornijima i spremnijima za izazove i prilike koje donose zelena i digitalna tranzicija. Temelj za dodjelu sredstava državama članicama su Nacionalni planovi oporavka i otpornosti od 2021. do 2026. koje je odobrila Europska Komisija i u kojima su detaljno razrađene reforme i povezana ulaganja.

Prijavitelj u projektnom prijedlogu ne mora dokazivati pozitivan doprinos okolišnim ciljevima, ali projekt ne smije uključivati sljedeće aktivnosti kojima se nanosi bitna šteta bilo kojem od okolišnih ciljeva, u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852:

- aktivnosti koje se odnose na fosilna goriva, uključujući daljnju upotrebu
- aktivnosti u okviru EU-ova sustava trgovanja emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti
- aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama i postrojenjima za mehaničku biološku obradu
- aktivnosti kod kojih dugotrajno odlaganje otpada može naštetiti okolišu,

te mora biti usklađen s nacionalnim i EU zakonodavstvom iz područja zaštite okoliša.

Nastavno na navedeno, projektni prijedlozi moraju biti usklađeni s dolje navedenim odredbama okolišnih ciljeva:

Redni broj	Naziv okolišnog cilja	Opis
1.	<i>Ublažavanje klimatskih promjena</i>	Projekt ne dovodi do značajnih emisija stakleničkih plinova te se ne provodi u svrhu eksploatacije, prijevoza ili korištenja fosilnih goriva. Očekivane vrijednosti emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje se istražuje ne narušavaju ciljeve smanjenja emisija stakleničkih plinova niti otežavaju primjenu rješenja za ublažavanje klimatskih promjena.
2.	<i>Prilagodba klimatskim promjenama</i>	Projekt ne dovodi do povećanog štetnog učinka sadašnje klime i očekivane buduće klime na samu djelatnost ili na ljude, prirodu ili imovinu. Bitna šteta za cilj može se prouzročiti ukoliko projekt, uključujući tehnologiju, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje, (i) nisu prilagođeni štetnim učincima klimatskih promjena, kada su djelatnost ili proizvod izloženi riziku od takvih učinaka, ili (ii.) su loše prilagođeni na način da se rješenjem za prilagodbu štiti jedno područje (ljudi, priroda ili imovina), a istodobno povećava rizik na drugom području.
3.	<i>Korištenje i zaštita vodnih i morskih</i>	Projekt ne šteti dobrom stanju ili dobrom ekološkom potencijalu vodnih tijela, uključujući površinske i

	<i>resursa</i>	podzemne vode ili dobrom stanju okoliša morskih voda. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za okolišni cilj.
4.	<i>Kružno gospodarstvo, uključujući sprečavanje nastanka i recikliranje otpada</i>	Projekt ne dovodi do značajne neučinkovitosti u uporabi materijala ili u izravnoj ili neizravnoj uporabi prirodnih resursa, do značajnog povećanja stvaranja, spaljivanja ili odlaganja otpada ili dugoročnog odlaganja otpada koje može uzrokovati bitnu i dugoročnu štetu za okoliš. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za ciljeve kružnog gospodarstva.
5.	<i>Prevenција i kontrola onečišćenja zraka, vode i tla</i>	Projekt ne dovodi do značajnog povećanja emisija onečišćujućih tvari u zrak, vodu ili tlo. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za okolišni cilj.
6.	<i>Zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava</i>	Projekt nije štetan za dobro stanje i otpornost ekosustava ili za stanje očuvanosti staništa i vrsta, među ostalim onih od interesa za Uniju. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za okolišni cilj.

Kao što je gore navedeno, projektni prijedlozi moraju biti usklađeni sa sljedećim nacionalnim i zakonodavstvom Europske unije iz područja zaštite okoliša:

- Direktiva 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš;
- Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš;
- Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore;
- Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica;
- Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike;
- Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja);
- Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva;
- Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju

izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ;

- Tehničke smjernice Europske komisije o primjeni načela nenanošenja bitne štete u okviru Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost (2021/C 58/01);
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18);
- Zakon o vodama (NN 66/19, 84/21);
- Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21);
- Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18 i 31/20);
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/2014).

Dostavom popunjenog *Obrasca 4*, predlagatelj projektnog prijedloga dokazuje da je njegov projektni prijedlog usklađen s uvjetima koji su navedeni za svaki okolišni cilj te s nacionalnim i EU zakonodavstvom iz područja zaštite okoliša, odnosno da je usklađen s načelom „ne nanosi bitnu štetu“.

5. Postupak vrednovanja

Temeljni kriteriji za vrednovanje :

- Znanstvena kvaliteta projektnog prijedloga i važnost istraživanja,
- Znanstvena kvaliteta istraživačkog tima (predlagatelja i istraživačke okoline),
- Doprinos razvoju istraživanja na instituciji (npr. uvođenje nove istraživačke metodologije, uvođenje novih eksperimentalnih ili opažačkih tehnika, razvoj istraživačke infrastrukture, izrada baze podataka ili repozitorija, formiranje istraživačke grupe ili tima, znanstveni i stručni razvoj uključenih mlađih znanstvenika i uključivanje studenata u rad na projektu, projekt kao priprema za prijavu na vanjske izvore financiranja, uspostavljanje suradnje s drugim znanstvenim institucijama u okviru projekta),
- Usklađenost sa Strateškim planom Hrvatskog instituta za povijest
- Izvedivost projekta.

Sukladno utvrđenim kriterijima, projekti će se ocjenjivati prema sljedećoj shemi:

- znanstvena kvaliteta projektnog prijedloga i važnost istraživanja 30% ocjene,
- znanstvena kvaliteta istraživačkog tima 30% ocjene,
- doprinos razvoju istraživanja na instituciji 15% ocjene,
- izvedivost projekta 15% ocjene
- usklađenost sa Strateškim planom Hrvatskog instituta za povijest

Postupak vrednovanja provodi se u sljedećim koracima :

- 1) administrativna provjera dostavljene dokumentacije koju provodi *Znanstveno vijeće Hrvatskog instituta za povijest*;
- 2) istorazinsko vrednovanje (eng. *peer review*) u kojem svaki projektni prijedlog od stručnjaka tj. recenzenata dobiva dvije recenzije;
- 3) postupak završnog rangiranja koji provodi *Povjerenstvo Znanstvenog vijeća Hrvatskog instituta za povijest*.

U okviru postupka vrednovanja projekata *Povjerenstvo Znanstvenog vijeća Hrvatskog instituta za povijest* može zatražiti razgovor s predlagateljem projekta i promjenu projektnog prijedloga te financijskog plana realizacije projekta.

6. Sadržaj i način podnošenja projektnog prijedloga

Prijava na natječaj sastoji se od dostave projektnoga prijedloga na obrascima za prijavu koji se podnosi samo u elektroničkome obliku *Tajništvu Hrvatskog instituta za povijest* korištenjem sustava za prijavu – na adresu e-pošte institut@isp.hr uz naslov e-poruke “Prijava na Natječaj za istraživačke projekte”.

Dokumenti koji čine projektni prijedlog:

- Obrazac 1. Prijavni obrazac – sažetak projekta, projektni prijedlog (cilj istraživanja, metodologija, očekivani rezultati), popis najvažnijih postignuća voditelja projekta, članovi istraživačke grupe
- Obrazac 2. Radni plan
- Obrazac 3. Financijski plan
- Obrazac 4. Obrazac usklađenosti projektnog prijedloga s načelom „ne nanosi bitnu štetu“
- Pisma namjere suradnika s drugih znanstvenih organizacija o sudjelovanju na projektu

Rok za prijavu

Rok za prijavu na natječaj je 2. listopada 2023. do 16:00 sati (CET).

Sve prijave zaprimljene nakon definiranog roka neće se razmatrati.

Upiti vezani uz natječaj zaprimaju se putem elektroničke pošte na adresu: institut@isp.hr.

7. Izvještavanje

Voditelj projekta nakon prve godine provedbe podnosi izvješće o provedbi i usklađenosti provedbe s Radnim planom podnesenim prilikom prijave projekta. Izvješće se podnosi *Znanstvenom vijeću Hrvatskog instituta za povijest*. Na kraju provedbe projekta voditelj projekta podnosi konačno izvješće koje *Znanstveno vijeće Hrvatskog instituta za povijest* ocjenjuje pozitivnom ili negativnom ocjenom.

Godišnja izvješća i završno izvješće moraju sadržavati popis planiranih i izvršenih aktivnosti za izvještajno razdoblje te okvirni financijski izvještaj o utrošenim sredstvima, uz objašnjenje ako je došlo do bitnijih izmjena izvornog radnog i financijskog plana.

Nadalje, za potrebe izvještavanja u okviru provedbe investicija Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. institucija na kojoj se projekt provodi Ministarstvu znanosti i

obrazovanja dostavljaju kopiju odluke kojom institucija dodjeljuje sredstva istraživačkom projektu, a koji obavezno sadrži sljedeće podatke i informacije:

- referentni broj dokumenta / ugovora kojim je institucija dodijelila sredstva za projekt,
- da se radi o istraživačkom projektu (istraživačkim aktivnostima) kojim institucija dodjeljuje sredstva,
- dodijeljeni iznos sredstava,
- kratki opis projekta,
- sažetak glavnih ciljeva i očekivanih ishoda projekta.

Ukoliko odluka o dodjeli sredstava ili ugovor ne sadrže navedene informacije, uz odluku ili ugovor potrebno je dostaviti dokument koji je ovjeren od strane institucije i sadrži navedene informacije.

8. Informiranje i vidljivost

Projekt koji se provodi na *Hrvatskom institutu za povijest* mora imati mrežne stranice sa svim osnovnim podacima o projektu, projektnom timu i znanstvenim aktivnostima na hrvatskom i engleskom jeziku.

Osim navedenog, potrebno je osigurati vidljivost sredstava Unije u okviru NPOO-a.

Potrebno je osigurati mjere vidljivosti kako bi se osiguralo pružanje koherentnih, djelotvornih i razmjernih ciljanih informacija različitoj publici, među ostalima medijima i javnosti. Pri tome su korisnik i partner dužni, gdje je to primjenjivo, ispravno i vidljivo, prikazati u svim komunikacijskim aktivnostima amblem EU-a s odgovarajućom izjavom o financiranju (*koja glasi: „Financira Europska unija – NextGenerationEU”*), uzimajući u obzir i sljedeće odredbe:

- Kada se prikazuje zajedno s drugim logotipom, amblem Europske unije mora biti prikazan barem jednako istaknuto i vidljivo kao i drugi logotipi. Amblem mora ostati zaseban i odvojen i ne može se mijenjati dodavanjem drugih vizualnih oznaka, brendova ili teksta. Osim ovog amblema, nikakav drugi vizualni identitet ni logotip ne smiju se koristiti za isticanje potpore EU.
- Kada je to primjenjivo, država članica dužna je navesti sljedeće odricanje od odgovornosti: *„Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije. Ni Europska unija ni Europska komisija ne mogu se smatrati odgovornima za njih.”*

Amblemi i izjava dostupni su na linku:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/

Generator uzoraka: <https://www.euinmyregion.eu/generator>